

**Kohtla-Nõmme valla 2016. aasta
eelarve seletuskiri**

SISUKORD.....	2
1.SISSEJUHATUS.....	3
1.1. Rahandusministeeriumi suvine majandusprognoos.....	3
1.2. Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus	4
1.3. Kohtla-Nõmme valla 2016. aasta eelarve KOFS struktuuris (eurodes)	5
1.4. Kohtla-Nõmme valla näitajad.....	6
1.5. Kohtla-Nõmme valla netovõlakoormus.....	7
1.6. Eelarve eesmärk.....	7
2.KOHTLA-NÕMME VALLA 2016. AASTA EELARVE PÕHITEGEVUSE TULUD	8
2.1. Maksutulud art 30.....	8
2.2. Kaupade ja teenuste müük (omatulud) art 32.....	10
2.3. Art 3500; 352 Toetused tegevuskuludeks (põhitegevuse tulu)	11
2.4. Muud põhitegevuse tulud art 382 (va 3820).....	12
3.KOHTLA-NÕMME VALLA 2016. AASTA EELARVE PÕHITEGEVUSE KULUD....	12
3.1. TA 01 Üldised valitsussektoriteenused	13
3.2. TA 03 Avalik kord.....	15
3.3. TA 04 Majadus.....	15
3.4. TA 05 Keskkonnakaitse s.h heakord	15
3.5. TA 06 Elamu- ja kommunaalmajandus	16
3.6. TA 08 Vaba aeg, kultuur, sport	17
3.7. TA 09 Hariduskulud (v.a investeeringud)	19
3.8. TA 10 Sotsiaalse kaitse kulud	20
4.INVESTEERIMISTEGEVUSE EELARVEOSA.....	23
4.1. Investeermistegevuse tulude osa	23
4.2. Investeermistegevuse kulude osa	23
5.EELARVE TULEM 2015	24
6.FINANTSEERIMISTEHINGUD	25
7.LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS.....	25

1. SISSEJUHATUS

1.1. Rahandusministeeriumi suvine majandusprognos

Vabariigi Valitsuse eesmärk on tagada jätkusuutlik ja makromajandust tasakaalustav eelarvepoliitika. Sihiks on, et eelarvepoliitilised otsused toetavad maksimaalselt makromajanduslikku stabiilsust, ohjavad majanduse tasakaalustatud arengut ohustavaid riske ning parandavad majanduse kasvupotentsiaali ja tööhõivet. Tulevaste majanduslangustega toimetulekuks peab olema tagatud piisavate reservide olemasolu ja paindlikkus eelarves tulude ja kulude struktuuri muutmiseks. Eelarvepoliitilised otsused langetatakse üheaegselt ning otsused on jätkusuutlikud, maksimaalselt valdkonnapoliitikaid ja muude valitsussektori tasandite tegevust arvestavad ning kõiki rahastamisallikaid ühtselt käsitlevad. Valitsus jätkab range eelarvepoliitikaga ning keskpika perioodi eesmärgiks on valitsussektori eelarve struktuurne ülejääk. Eelarvepositsiooni planeerimine struktuurse ülejäägiga aitab kaasa eelarve pikaajalise jätkusuutlikkuse tagamisele. Tulenevalt riigieelarve seadusest on eesmärgiks vähemalt valitsussektori struktuurse eelarvepositsiooni tasakaal. Eelarveaasta kestel hoidutakse positiivsete lisaeelarvete koostamisest, võimalik maksutulu ülelaekumine suunatakse reservidesse.

Tabel 1. Makromajanduslikud näitajad

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SKP jooksevhindades (mld. EUR)	20,0	20,6	21,7	23,1	24,6	26,0
SKP reaalkasv, %	2,9	1,7	2,6	3,4	3,2	3,0
SKP nominaalkasv, %	5,0	3,1	5,5	6,4	6,3	6,0
Tarbijahinnaindeks, %	-0,1	-0,3	2,0	2,9	3,0	2,9
Hõive (tuh inimest)	624,8	631,2	627,5	625,4	622,8	621,5
Tööhõive kasv, %	0,6	1,0	-0,6	-0,3	-0,4	-0,2
Keskmine kuupalk (EUR)	1001	1049	1096	1155	1224	1297
Palga nominaalkasv, %	5,6	4,8	4,5	5,4	6,0	5,9
Palga reaalkasv, %	5,7	5,0	2,4	2,4	3,0	2,9
Tööpuuduse määr %	7,4	6,5	6,3	7,2	8,4	9,4

Rahandusministeeriumi 2015. aasta suvine majandusprognos (Allikas: Rahandusministeerium)

Vabariigi Valitsuse prioriteetideks aastatel 2016-2019 on:

- 1) Eesti julgeoleku tugevdamine.
- 2) Majanduskasvu edendamine ja töajõumaksude vähendamine.
- 3) Madalalpalgaliste toimetuleku suurendamine.
- 4) Lastega perede toimetuleku parandamine, laste sündi toetava keskkonna edasiarendamine.
- 5) Riigi ja kohaliku halduse reformimine, ääremaastumise leevendamine.

Nendest sihtidest lähtuvalt koostatakse riigi eelarvestrateegia iga-aastane rakenduskava ehk riigieelarve.

Eesti sisemajanduse koguprodukt kasvas prognoosi põhistsenaariumi kohaselt 2015. aastal 1,7% ja 2016. aastal 2,6%. Aastaks 2017 ootame majanduskasvu kiirenemist 3,4%-ni, mille järel hakkab kasvutempo taas aeglustuma kogutoodangu lõhe sulgumise ning töötajate arvu vähenemise tõttu. Rahandusministeerium on käesoleva ja järgmise aasta majanduskasvu

prognoose allapoole korrigeerinud, mille põhjuseks on Eesti jaoks oluliste kaubanduspartnerite – Soome ja Venemaa – oodatust kehvemad majandusarengud.

Peamiseks majanduse kasvuedajaks jääb sisenõudlus, mis käesoleval aastal tugineb peamiselt eratarbimisel, kuid leiab järgmistel aastatel tuge investeringute taastumisest. Aastatel 2018–2019 peaks Eesti majandus kasvama keskmiselt 3% aastas, tuginedes nii ekspordile kui ka sisenõudlusele. Sisenõudluse kasvu toetas 2015. aastal peamiselt eratarbimine, kuid järgnevatel aastatel selle panus väheneb oluliselt. Töötajate palgatulu kasv jääb sellel aastal eelmise aastaga võrreldes mõnevõrra aeglasemaks, kuna keskmise palga kasvutempo aeglustub, kuid tööga hõivatute arvu kasv jätkub. Tööjõu maksukoormuse langetamine aasta algusest toetab siiski oluliselt netopalgatõusu ning tarbijahindade tõus lükkub järgmisesse aastasse.

Madalate energiahindade tõttu langesid tarbijahinnad 2015. aastal 0,3%. Hindade tõusule pöördumist võis oodata aasta lõpus madala võrdlusbaasi mõjul, kuna nafta hind odavnes kiirelt eelmise aasta lõpukuudel ning ka toiduhinnad olid madaltasemel. Inflatsiooni kergitasid sel aastal riigipoolsed meetmed aasta alguse alkoholiaktsiisi tõstmise tulemusena. Teenuste hinnatõusu pidurdas hariduse odavnemine, kuna septembrist alates said tasuta kõrgharidust kolme õppeaasta tudengid. 2016. aastal kiireneb inflatsioon 2,0%-ni välistegurite negatiivse mõju taandumise, lisanduvate aktsiisitõusude ning sisemaiste tegurite järk-järgulise tugevnemise tulemusena. Mootorikütuse ja elektri hinnalangus taandub, samas gaasi ja soojuse odavnemine kodutarbijatele jätkub.

Valitsussektori eelarvepositsioon 2015. aasta eelarveülejäak ulatub prognoosi kohaselt 0,4%-ni SKPst. Peamiseks ülejäägi tekitajaks on keskvalitsus, kuid ka sotsiaalkindlustusfondid jäävad kogu prognoosiperioodi jooksul prognoositavalt ülejääki. 2015. aasta maksukoormuseks kujuneb 33,5% SKPst.

Prognoosi kohaselt kasvab tööga hõivatute arv 2015. aastal 1% võrra ning pöördub alates järgnevast aastast kuni poole protsendilisse langusesse. Tööturu arenguid mõjutab olulisel määral 2016. aasta keskpaigast rakenduv töövõimereform, mis aitab osalise töövõimega inimestel tööturule naasta. Keskmise palga kasvutempo ei ole senini nominaalse majanduskasvu aeglustumisele oluliselt reageerinud, mistõttu lisandväärtuse jaotus on üha enam tööjõu poole kaldu ning kasumlikkus on langenud allapoole normaaltaset.

1.2. Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus

Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus (KOFs) rakendus 1. jaanuaril 2012.a. KOFs peamiseks eesmärkideks on:

- 1) eelarvekorralduse kaasajastamine ja finantsjuhtimise moderniseerimine;
- 2) eelarvekorralduse ja finantsarvestuse põhimõtete ühtlustamine ja tekkepõhise eelarvestamise regulatsiooni kehtestamine;
- 3) eelarvestruktuuri muutmine vastavaks raamatupidamises ja erasektori finantsjuhtimises rakendatavatele esitlusviisidele;
- 4) keskpika eelarvestamise põhimõtete rakendamine koos tulemuspõhise eelarvestamise aspektidega;
- 5) finantsdistipliini tagamine.

Vastavalt KOFs-le koosneb eelarve osadest ning on kassapõhine või tekkepõhine. Sõltumata arvestusviisist on eelarve jaotatud viieks osaks:

- 1) põhitegevuse tulud;
- 2) põhitegevuse kulud;
- 3) investeerimistegevus;
- 4) finantseerimistegevus;
- 5) likviidsete varade muutus.

Põhitegevuse tulude eelarveosa majandusliku sisu järgi jaguneb:

- 1) maksud (30);
- 2) tulud kaupade ja teenuste müügist (32);
- 3) saadavad toetused tegevuskuludeks (3500);
- 4) muud toetused (sh tasandusfond art 352);
- 5) muud tegevustulud (3825; 388).

Põhitegevuse tulude eelarveosas ei planeerita põhivaraks saadud sihtfinantseerimist, tulu põhivara müügist ja finantstulusid.

Põhitegevuse kulude eelarveosa majandusliku sisu järgi jaguneb:

- 1) antavad toetused sh:
  - antavad toetused ettevõtlusega tegelevatele isikutele (40);
  - sotsiaalabitoetused (41);
  - toetused tegevuskuludeks (4500);
  - mittesihotstarbelised toetused (452);
- 2) muud tegevuskulud sh:
  - personalikulud (50);
  - majandamiskulud (55);
  - muud kulud (60).

Põhitegevuse kulude eelarveosas ei planeerita põhivara soetuseks antavat sihtfinantseerimist, põhivara soetust ja finantskulusid.

Põhitegevuse kulud ja investeerimistegevuse kulud on eelarves kajastatud viiekohaliste tegevusala koodide lõikes.

1.3. Kohtla-Nõmme valla 2016. aasta eelarve KOFs struktuuris (eurodes)

Kohtla-Nõmme valla 2016. aasta eelarve koostamise õiguslikuks aluseks on kohaliku omavalitsuse korralduse seadus, Kohtla-Nõmme valla põhimäärus, arengukava, eelarvestrateegia ning kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus. Samuti on arvestatud eelarve eelnõu koostamisel hallatavate asutuste, mittetulundusühingute ning muude seltside ja ühenduste taotlusi. Arvestatud on ka varasemate aastate eelarve täitmist, reaalseid vajadusi kulude tegemisel ning hetkeolukordade lahendamise ajaliskriitilisust.

2016. aasta eelarve on koostatud kassapõhiselt. Eelarve kulud on liigendatud tegevusalade lõikes vastavalt riigiraamatupidamise üldeeskirja koodidele ja majandusliku sisu järgi vastavalt eelarve klassifikaatorile. Volikogu kinnitab eelarve tegevusala koodide ja kahekohaliste kululiikide lõikes. Vallavalitsus kinnitab hallatavate asutuste eelarved neljakohaliste kululiikide lõikes volikogu volituse alusel. Asutustel on võimalus aasta jooksul oma kulude eelarvet muuta kahekohaliste kululiikide siseselt.

Eelarveaasta algab 1. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril. 2016. aasta eelarve on esitatud eurodes.

Alljärgnevalt on välja toodud valla 2016. aasta eelarve KOFS struktuuris:

EELARVEOSA - KOFS	SUMMA
<i>PÕHITEGEVUSE TULUD</i>	<i>1 509 273</i>
<i>PÕHITEGEVUSE KULUD</i>	<i>-1 509 110</i>
<i>Põhitegevuse tulem</i>	<i>163</i>
<i>INVESTEERIMISE TEGEVUS</i>	<i>15 076</i>
<i>Eelarve tulem</i>	<i>15 239</i>
<i>FINANTSEERIMISE TEGEVUS</i>	<i>-45 171</i>
<i>MUUTUSED VARADES</i>	<i>29 932</i>
<i>Eelarve saldo (kogumaht)</i>	<i>1 894 012</i>

Kohtla-Nõmme valla 2016. aasta eelarve põhitegevuse tulem on 163 eurot. Eelarve kogumaht on ca 1,9 milj eurot.

1.4. Kohtla-Nõmme valla näitajad

Seisuga 1. jaanuar 2016 elas Kohtla-Nõmme vallas rahvastikuregistri andmetel 1011 inimest. Võrreldes eelneva perioodiga on rahvaarv vähenenud 14 elaniku võrra ehk -1,4%-ti.

Kohtla-Nõmme valla elanike arv:

	Seis.01.01.2015	Seis. 01.01.2016	Hälve
Rahvaarv kokku	1025	1011	-14
sh lapsed 0-6	42	49	7
sh lapsed 7-18	120	121	1
sh tööealised	608	586	-22
sh eakad 65.....	255	255	0

Alljärgnevas tabelis on välja toodud maksumaksjate arv kuude lõikes 2014. ja 2015. aastal:

	jaan.	veeb.	märts	apr.	mai	juuni	juuli	aug.	sept.	okt.	nov.	dets.	kuude keskmine
2014	433	426	432	432	441	438	421	410	440	439	429	442	432
2015	427	420	426	416	429	416	410	410	433	423	423		421/11kuud
Hälve	-6	-6	-6	-16	-12	-22	-11	0	-7	-16	-6		

Maksumaksjate keskmine arv kuus 2014. aastal oli 432 inimest ja 2015. aastal novembri lõpu seisuga 421 inimest. Maksumaksjate keskmine sissetulek TSD-deklaratsioonide alusel 2014. aastal oli 890 eurot ja 2015. aastal 946 eurot. Võrreldes 2014. aastaga on keskmine brutosissetulek suurenenud 6,3%-ti.

2014. aasta lõpu seisuga oli Töötukassa andmetel vallas registreeritud 27 töötut, 31.12.2015.a seisuga oli vallas registreeritud 30 töötut. Elanike arvust moodustas töötute arv seisuga 01.01.2016.a 2,9%-ti. Võrreldes eelneva aastaga on töötute arv suurenenud 3 inimese võrra.

KOV-dele eraldatav tulumaksu määr alates 2014. aastast on 11,6%-ti.

1.5. Kohtla-Nõmme valla netovõlakoormus

Netovõlakoormuse arvutamisel lähtutakse KOFS § 34 lõigetest 3 ja 4. KOFS § 34 lõige 3 ütleb, et netovõlakoormus võib aruandeaasta lõpul ulatuda lõppenud aruandeaasta kuuekordse põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vaheni, kuid ei tohi ületada sama aruandeaasta põhitegevuse tulude kogusummat.

§ 34 lõige 4 ütleb, et kui käesoleva paragrahvi lõike 3 arvutatud põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude kuuekordne vahe on väiksem kui 60% vastava aruandeaasta põhitegevuse tuludest, võib netovõlakoormus ulatuda kuni 60%-ni vastava aruandeaasta põhitegevuse tuludest.

Kohtla-Nõmme valla netovõlakoormuse arvutused 2016. aasta eelarvest lähtuvalt:
(eurodes)

Põhitegevuse tulem	163
6-kordne põhitegevuse tulude ja kulude vahe	978
Põhitegevuse tulude kogusumma	1509273
60% põhitegevuse tulude kogusummast	905564

1.6. Eelarve eesmärk

Valla 2016. aasta eelarve on koostatud majandussituatsioonis, kus tulude laekumine on minimaalne ja kulude struktuur on muutunud laiemaks.

Kohtla-Nõmme valla 2016. aasta eelarve tulude plaani koostamise aluseks on järgmised lähtepunktid:

- 1) Füüsilise isiku tulumaksu prognoosi koostamisel on lähtutud rahandusministeeriumi prognoosist, valla eelarve strateegiast ja maksumaksjate arvust.
- 2) Maamaksu prognoosimisel on arvestatud maamaksu soodustustest ja ühtsest maksustamise määrast (2,0%).
- 3) Hariduse majandustegevusest laekuvate tulude prognoosimisel on arvestatud õpilaste ja lasteaialaste arvuga ning hallatavate asutuste eelarvetega. Lasteaia osalustasu tõus toimus alates 01.01.2015.a 13 euronit kuus.
- 4) Muude tulude osas arvestati eelmise perioodi täitmist.
- 5) Riigieelarve eraldised arvestatakse eelarves jooksva aasta toetus- ja tasandusfondi eraldusest lähtuvalt.
- 6) Aasta lõpuks kasutamata jäänud sihtotstarbelised vahendid on lülitatud käesolevasse eelarvesse.
- 7) Lepingutest tulenevad sihtotstarbelised eraldised on lülitatud käesolevasse eelarvesse, muud lülitatakse eelarvesse jooksvalt aasta jooksul.
- 8) Personalikulude arvestamisel on aluseks võetud töötasu alammäära tõus alampalga saajatel ja 5% tõus teistel valla eelarvest palka saavatel töötajatel.

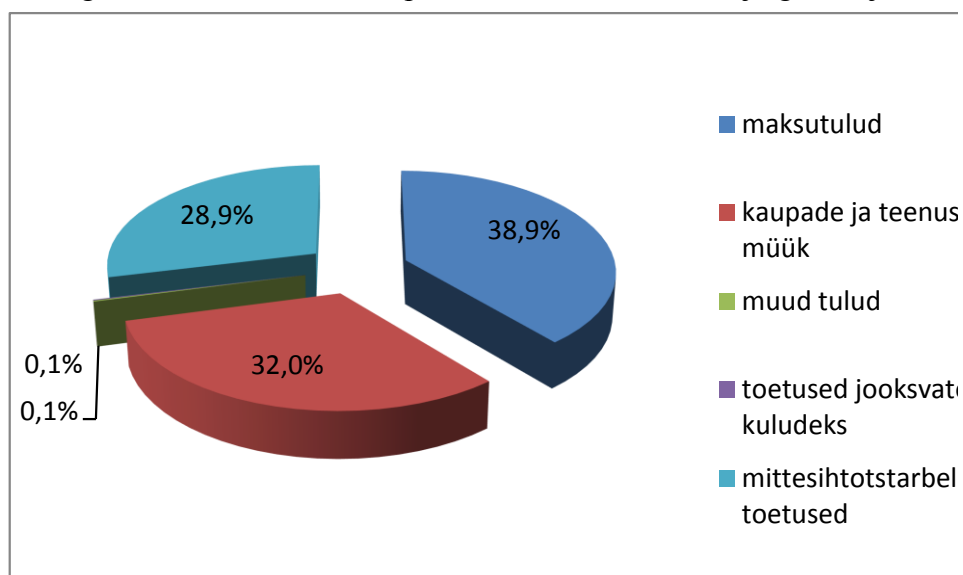
2. KOHTLA-NÕMME VALLA 2016. AASTA EELARVE PÕHITEGEVUSE TULUD

Põhitegevuse tulude mahuks 2016. aasta eelarves on kavandatud 1 509 273 eurot, mis jaguneb alljärgnevalt:

(Eurodes)

<i>Tulude nimetus</i>	<i>2015 täitmine</i>	<i>2015 eelarve</i>	<i>2016 eelarve</i>	<i>2015/2016 muutus</i>	<i>%</i>
maksutulud <i>art 30</i>	574601	559200	587500	28300	5,1
kaupade ja teenuste müük <i>art 32</i>	502214	483200	482744	-456	-0,1
muud tulud <i>art 38</i>	3253	2600	2250	-350	-13,5
toetused jooksvateks kuludeks <i>art 3500</i>	20626	19147	1756	-17391	-90,8
mittesihtotstarbelised toetused <i>art 352</i>	396202	396202	435023	38821	9,8
<i>s.h tasandusfond</i>	109451	109451	114781	5530	4,9
<i>s.h toetusfond</i>	286751	286751	320242	33491	11,7
Kokku	1496896	1460349	1509273	48924	3,4

Põhitegevuse tulude osatähtsus protsentides on toodud alljärgneval joonisel.

Võrreldes eelneva aasta eelarvega on tulude maht suurenenud 3,4%-ti. Toetused jooksvateks kuludeks vähenemine on tingitud ühekordsete sihtotstarbeliste toetuste laekumisega eelneval perioodil.

2.1. Maksutulud art 30

Maksutulud jagunevad: füüsilise isiku tulumaksuks (*art 3000*) ja maamaksuks (*art 3030*). Maksutulude osatähtsus põhitegevuse tuludest moodustab 38,9%-ti ehk 587,5 tuh eurot.

3000 füüsilise isiku tulumaks:

Füüsilise isiku tulumaksu on 2016. aasta eelarvesse planeeritud 578,0 tuh eurot, mis on 5,1%-ti ehk 28,0 tuh eurot rohkem kui 2015. aasta eelarves (550,0 tuh eurot). Osatähtsus põhitegevuse tulude eelarvest on 38,3%-ti.

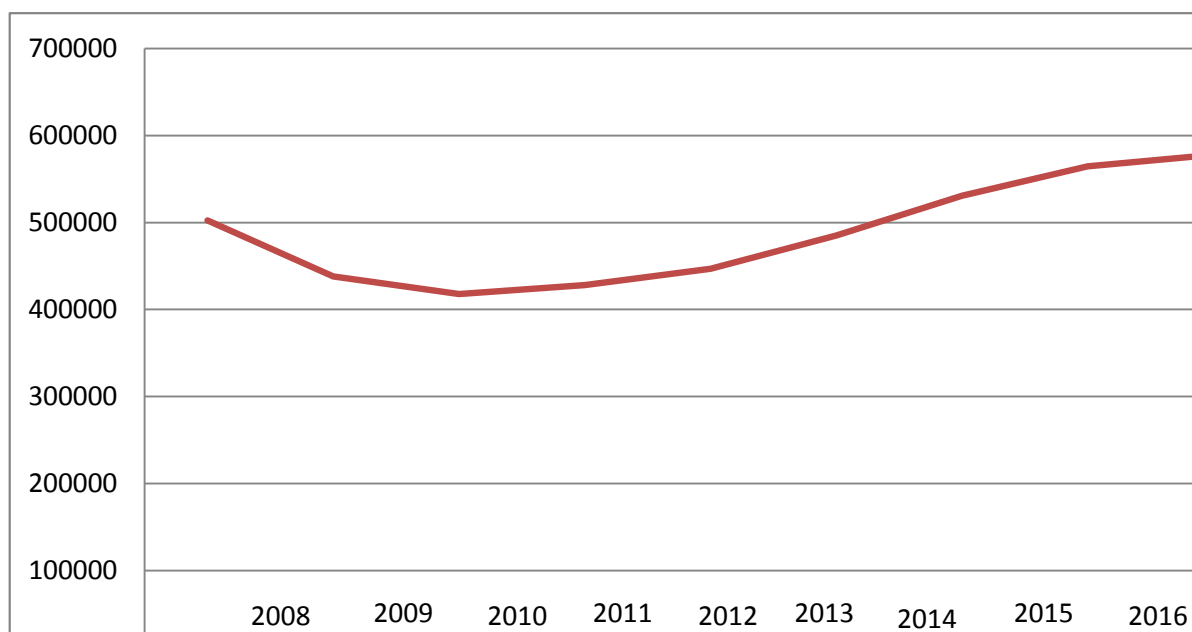
Kohalikele omavalitsustele eraldatava füüsilise isiku tulumaksu osa suurendati 2014. aastal 0,03%-di võrra. Omavalitsustele laekub 11,6%-ti antud territooriumile 01.01.2015.a seisuga registreeritud isikutelt laekunud üksikisiku brutotulust.

Alljärgnevas tabelis on välja toodud Kohtla-Nõmme vallale laekunud üksikisiku tulumaks aastatel 2012-2015 ja 2016.a prognoos.

(Eurodes)

nimetus	2012 täitmine	2013 täitmine	Hälve (-/+)%	2014 täitmine	Hälve (-/+)%	2015 eeldatav	Hälve (-/+)%	2016 eelnõu	Hälve (-/+)%
tulumaks	446769	484970	+8,5	530887	+9,5	564731	+6,4	578000	+2,3

Tabeli andmete põhjal on näha, et 2015. aastal oli tulumaksu laekumine 6,4%-ti suurem võrreldes eelneva aastaga. 2016. aastal prognoositakse eelarvetõusuks 2,3%-ti. Valla maksumaksjate keskmine sissetulek on suurenenud võrreldes eelneva perioodiga 6,3%-ti. Tulumaksu laekumine aastate lõikes 2007-2015 (eurodes) on välja toodud alljärgneval graafikul:

3030 Maamaks:

Maamaks on maa maksustamise hinnast lähtuv maks, mille arvutab Maksu- ja Tolliamet kohalikust omavalitsusest saadud andmete põhjal ning mis laekub täies mahus omavalitsusüksuse eelarvesse.

Rahandusministri 17. jaanuari 2001. a määruse nr 10 „Maamaksuseaduse rakendamise kord“ § 6 alusel võib linna- või vallavolikogu oma haldusterritooriumil kehtestada maamaksumäärad diferentseeritult maa hinnatsoonide lõikes maamaksuseaduse § 5 lõikes 1 ja § 11 lõikes 1 sätestatud vahemikes.

Maamaksuseaduse § 11 lõigete 2 ja 2¹ kohaselt võib kohalik omavalitsus vabastada maamaksust pensioni saaja, represseeritu ja represseerituga võrdsustatud isiku volikogu poolt

kehtestatud ulatuses ja korras. Maksuvabastust antakse tingimusel, et maksuvabastuse taotleja ei saa maa kasutusõiguse alusel rendi- või üüritulu.

Riigieelarves on alates 2013. aastast koduomanike maksukoormuse vähendamiseks kaotatud maamaks kodu alusele maale tiheasustusega piirkonnas kuni 1500 m² ja hajaasustusega piirkonnas kuni 2 ha ulatuses.

Kohtla-Nõmme valla haldusterritooriumil on kehtestatud ühtne maksumäär 2,0% maa maksustamishinnast aastas. Prognoosi koostamisel on arvestatud laekumisega 2015. aastal. Maamaksu laekumiseks on eelarvesse planeeritud 9,5 tuh eurot. Osatähtsusest moodustab see 0,6%-ti valla eelarve põhitegevuse tuludest.

2.2. Kaupade ja teenuste müük (omatulud) art 32

Kaupade ja teenuste müük moodustab eelarve põhitegevuse tuludest 32,0%-ti, kokku 482,7 tuh eurot. Kaupade ja teenuste müük on jäänud samale tasemele võrreldes eelneva aastaga.

<i>Tulude jaotus (art 32)</i>	<i>2015 täitmine</i>	<i>2015 eelarve</i>	<i>2016 eelarve</i>	<i>2015/2016 muutus</i>	<i>%</i>
tulud haridusalasest tegevusest art 3220	98938	83590	81600	-1990	-2,4
tulud kultuuriasutuste majandustegevusest art 3221	408	400	350	-50	-12,5
laekumised spordiasutuste majandustegevusest art.3222	621	2000	576	-1424	-71,2
laekumised sotsiaalasutuste majandustegevusest art 3224	392243	389800	390108	308	0,1
rajatiste kasutusõiguse tasu art 3237	182	300	300	0	0
üüri- ja renditulud varadelt art 3233	7109	5300	6800	1500	28,3
muude kaupade ja teenuste müük art 3238	1698	1410	2510	1100	78,0
riigilõivud art 320	1014	400	500	100	25,0
kokku	502213	483200	482744	-456	-0,1

Riigilõivud art 320 all kajastatakse alljärgnevaid vallaeelarvesse laekuvaid riigilõive: ehitus- ja kasutusload, vallasekretäri tõestamistoimingud, registreerimine majandustegevuse registris. Planeeritud laekumisi 500 eurot.

Tulud haridusalasest tegevusest all kajastatakse teiste omavalitsuste osalemist koolieelse lasteasutuse ja põhihariduse tegevuskulude katmisel. Aasta lõpu seisuga õpib teiste omavalitsuste õpilasi Kohtla-Nõmme koolis 35 last ja lasteaias käib 13 last. Õpilaskoha piirmääraks 2016. aastal on 87 eurot kuus, eelneval aasta oli 91 eurot. Planeeritud laekumisi teistelt KOV-delt 67,3 tuh eurot sh kooliteenuse eest 34,8 tuh eurot ja lasteaiateenuse eest 32,5 tuh eurot. Osatähtsus koondeelarvest moodustab 4,5%-ti.

Tulud haridusalasest tegevusest all kajastatakse tulusid ka lasteaiaste toitlustamisest laekuvat tulu: lasteaias kohatasu ja õppemaks, töötajate toiduraha, kokku summa 12,7 tuh eurot ning kooli töötajate ja pikapäevarühma toiduraha summas 1,6 tuh eurot. Osatähtsus

eelarves moodustab 0,9%-ti. Alates 01.01.15.a maksavad lapsevanemad lasteaias osalustasu 13 eurot kuus, mille sisse on arvatud ka õppevahendite tasu.

Laekumised sotsiaalasutuste majandustegevusest all kajastatakse Lastekodu tulused: töötajate toiduraha ja maavalitsustelt laekuvaid asenduskoduteenuse summasid 390,1 tuhat eurot.

Laekumised kultuuriasutuste majandustegevusest all kajastatakse rahvamaja omatulused summas 0,4 tuhat eurot.

Laekumised spordiasutuste majandustegevusest all kajastatakse jõusaali kasutamisest laekuvat tulu 0,6 tuhat eurot.

Rajatiste kasutusõiguse tasu all kajastatakse tulused läbisõidulubade eest summas 0,3 tuhat eurot.

Üüri- ja renditulud varadelt alla on planeeritud rendile antud pindade ja varadelt saadavat üüritulu summas 6,8 tuhat eurot. Osatähtsus eelarvest moodustab 0,4%-ti.

Muude kaupade ja teenuste müügi alla on planeeritud traktori ja valla sõiduauto renditulud vastavalt kehtestatud rendihinnale ja dušši kasutamise eest. Eelarvesse on kavandatud tulu summas 2,5 tuhat eurot.

2.3. Art 3500; 352 Toetused tegevuskuludeks (põhitegevuse tulu)

Tegevuskuludeks saadava toetuse osatähtsus valla eelarves on 28,9%-ti ehk 436,8 tuhat eurot, mis omakorda jaguneb alljärgnevalt:

- hariduskuludeks (sh koolitoiduks, töövihikute ja õpikute soetamiseks, koolitusteks, õpetajate ja juhtide palgavahendid) 241060 eurot;
- teede- ja tänavate korrashoiuks 62971 eurot;
- tasandusfond (ilma hariduskuludeta, sh sündid-surmad) 114812 eurot;
- toimetulekutoetuse vahendid 12426 eurot;
- vajaduspõhine peretoetus 1318 eurot;
- sotsiaaltoetuste ja -teenuste osutamiseks 2436 eurot;
- muud toetused 1756 eurot (õppelaenude põhiosade kustutamiseks, koolipiim ja koolipuuvili, muud sihtotstarbelised toetused).

Põhitegevuseks saadud toetused jagunevad:

- sihtotstarbelised toetused *jooksvateks* kuludeks summas 1,8 tuhat eurot;
- mittesihtotstarbelised toetused - siin all kajastatakse ka tasandusfondi summasid 435,0 tuhat eurot.

<i>Tulude jaotus (art 3500; 352)</i>	<i>2015 täitmine</i>	<i>2015 eelarve</i>	<i>2016 eelarve</i>	<i>2015/2016 muutus</i>	<i>%</i>
toetused jooksvateks kuludeks	20626	19147	1756	-17391	-90,8
mittesihtotstarbelised toetused	396202	396202	435023	38821	9,8
kokku	416828	415349	436779	21430	5,2

Võrreldes 2015. aasta eelarvega on jooksvateks kuludeks saadav toetuste maht vähenenud -90,8%-ti ehk -17,4 tuhat eurot, mis tuleneb olulisest osas muuseumile eraldatavast toetusest projekti kulude katteks.

Mittesihtotstarbelised toetused on olulisest osast suurenenud toetusfondi eraldistest 9,8%-ti ehk 38,8 tuhat eurot. Toetusfondi vahendid eelarves 320,2 tuhat eurot ja tasandusfondi vahendid 114,8 tuhat eurot. Muud jooksvad laekumised lülitatakse eelarvesse jooksvalt.

2.4. Muud põhitegevuse tulud Art 382 (va 3820)

Muudel tuludel on valla eelarves väike osatähtsus so 0,1 % kogueelarvest ehk 2,3 tuh eurot. Põhitegevuse tuludes ei kajastata varade müügitulu ja pangakontode intressitulu.

<i>Tulude jaotus (art 38)</i>	<i>2015 täitmine</i>	<i>2015 eelarve</i>	<i>2016 eelarve</i>	<i>2015/2016 muutus</i>	<i>%</i>
laekumine vee erikasutuselt art 382540	2209	2500	2200	-300	-12,0
saastetasud art 3882	44	100	50	-50	-50,0
muud tulud art 3888	1000	0	0	0	0
kokku	3253	2600	2250	-350	-13,5

Laekumine vee erikasutusest all makstakse vee erikasutusõiguse tasu keskkonnatasude seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide järgi. Tulenevalt eeltoodust kantakse vee erikasutusõiguse tasust 50% riigieelarvesse ja 50% vee erikasutuse asukoha kohaliku omavalitsuse eelarvesse, kui vett võetakse erikasutuse korras siseveekogust või põhjaveekihi. Vee erikasutusõiguse tasu kogub Keskkonnaamet ja jaotab laekunud tasu kohalike omavalitsuste eelarvete ja riigieelarve vahel.

Saastetasud. Tulenevalt keskkonnatasude seadusest rakendatakse saastetasu, kui saasteained heidetakse välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse ning kõrvaldatakse jäätmeid. Nimetatud seaduses sätestatud saastetasumäärade järgi arvestatud saastetasust kantakse 75% jäätmete päritolukoha kohaliku omavalitsuse eelarvesse ja 25% riigieelarvesse. Saastetasu kogub Keskkonnaamet ja jaotab laekunud tasu kohalike omavalitsuste eelarvete ja riigieelarve vahel.

3. KOHTLA-NÕMME VALLA 2016. AASTA EELARVE PÕHITEGEVUSE KULUD

Põhitegevuse kulude mahuks 2016. aasta eelarves on kavandatud 1 509 110 eurot. Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele planeeritakse põhitegevuse kulude eelarveosasse antavad toetused ja muud tegevuskulud. Selles eelarveosas ei kajastata põhivara soetuseks antavat sihtfinantseerimist, põhivara soetust, osaluste ning muude aktsiate ja osade soetust ning finantskulusid.

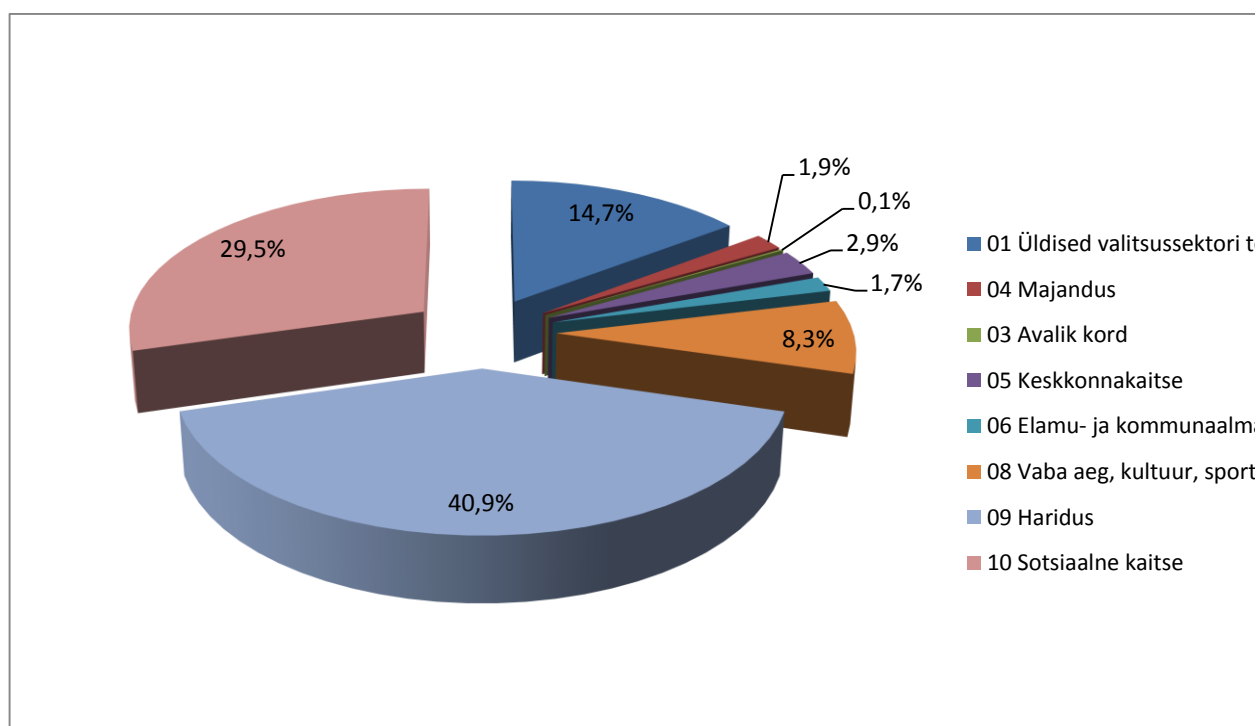
Kulude jaotus valdkondade lõikes on järgnev:

<i>Tegevusala</i>	<i>2015 täitmine</i>	<i>2015 eelarve</i>	<i>2016 eelarve</i>	<i>2015/2016 muutus</i>	<i>%</i>
01 Üldised valitsussektori teenused	159716	192342	221592	29250	15,2
04 Majandus	40321	45714	28000	-17714	-38,7
03 Avalik kord	0	0	2000	2000	-

05 Keskkonnakaitse	37340	39652	43026	3374	8,5
06 Elamu- ja kommunaalmajandus	20289	24800	25600	800	3,2
07 Apteegid, muu tervishoid	0	1600	0	-1600	-
08 Vaba aeg, kultuur, sport	105576	118095	125352	7257	6,1
09 Haridus	550848	591222	618344	27122	4,6
10 Sotsiaalne kaitse	416657	443440	445196	1756	0,4
Kokku	1330746	1456865	1509110	52245	3,6

Võrreldes eelneva aasta eelarvega on põhitegevuse kulude maht suurenenud 3,6%-ti ehk 52,2 tuh eurot. Oluline suurenemine on toimunud hariduse valdkonna kuludes 27,1 tuh eurot võrreldes eelneva aastaga.

Alljärgnevas tabelis on välja toodud tegevusvaldkondade osatähtsused eelarves %-des.

Kulude eelarve koostamisel on arvesse võetud eelarve koostamiseks esitatud taotlused ja ettepanekud. Taotlusi on korrigeeritud arvestades kulude vajalikkust ja otstarbekust, samuti eelarve võimalusi. Eelarve on koostatud säästlikkuse põhimõttel.

3.1. TA 01 Üldised valitsussektoriteenused

Üldised valitsussektori teenused moodustavad valla 2016. aasta põhitegevuse kulude eelarvest 14,7%-ti ehk 221592 eurot, mis omakorda jaguneb (TA- tegevusala):

Üldised valitsussektori teenused kulude jaotus TA 01	2015 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	2015/2016 muutus	%
--	---------------	--------------	--------------	------------------	---

Vallavolikogu TA 01111	3293	7700	8000	300	3,9
Vallavalitsus TA 01112	150082	158242	176192	17950	11,3
Reservfond TA 01114	x	20000	31000	11000	55,0
Omavalitsuse liikmemaks ja ühisürituste kulud TA 01600	6341	6400	6400	0	0
Kokku:	159716	192342	221592	29250	15,2

Kuna reservfondi summa ei ole konkreetselt kuludeks jaotatud, kajastatakse ta eraldi tegevusala all. Hilisemate eraldiste kaudu liiguvad konkreetsed summad vastava valdkonna tegevusalasse. Reservfondi summa nende eraldiste võrra väheneb, mis toimub vastavalt selles järjekorras, mis ajal eraldised (vallavalitsuse korraldused) on tehtud.

TA 01111 - Vallavolikogu. Vallavolikogu eelarvesse on planeeritud vahendeid summas 8000 eurot sh volikogu esimehe ja liikmete tasudeks koos maksudega 6000 eurot ja muudeks majandamiskuludeks 2000 eurot. Volikogus on 9 liiget. Volikogu komisjone on 4. Osatähtsus koondeelarvest 0,5%-ti. Võrreldes eelneva aastaga suurenes eelarve 300 eurot ehk 3,9%-ti.

<i>Vallavolikogu TA 01111</i>	<i>2015 täitmine</i>	<i>2015 eelarve</i>	<i>2016 eelarve</i>	<i>2015/2016 muutus</i>	<i>%</i>
Personalikulud art 50	3034	5700	6000	300	5,3
Majandamiskulud art 55	259	2000	2000	0	0
Kokku e/a	3293	7700	8000	300	3,9

TA 01112 - Vallavalitsus. Osatähtsus valla eelarve põhitegevuse kuludest moodustab 11,7%-ti ehk 176192 eurot. Personalikuludesse on arvestatud 8 teenistuja 12 kuu palgavahendid koos maksudega, reserv 2%. Personalikulude all on kajastatud ka õppelaenu kustutamise vahendid, mis saadakse rahandusministeeriumilt. Õppelaenu kustutatakse ühel töötajal.

<i>Vallavalitsus TA 01112</i>	<i>2015 täitmine</i>	<i>2015 eelarve</i>	<i>2016 eelarve</i>	<i>2015/2016 muutus</i>	<i>%</i>
Personalikulud art 50	122592	129492	140915	11423	8,8
Majandamiskulud art 55	27190	28450	35217	6767	23,8
Muud kulud art 60	300	300	60	-240	-80,0
Kokku e/a	150082	158242	176192	17950	11,3

Personalikulude arvestamise aluseks on volikogu poolt kinnitatud teenistukohtade koosseis. Personalikulude muutus 8,8%-ti (eelneval perioodil suunati personalikulude eelarve reall majandamiskulude alla 5115 eurot ehitusspetsialistile teenuste tasumiseks) ja majandamiskulude muutus eelarves 23,8%-ti. Kokku eelarve suureneb 11,3%-ti ehk 17,9 tuh eurot.

TA 01114 – Reservfondi on vallavalitsus planeerinud eelarve põhitegevuse kuludest 2%-ti ehk 31000 eurot. Reservfondist eraldatakse vahendeid vastavalt volikogu poolt kehtestatud korrale. 2015. aastal oli algeelarves kinnitatud reservfondi suuruseks 20000 eurot. Aasta jooksul reservfondist vahendeid ei eraldatud. Reservfondi suurendati eelarves seoses võimaliku tööpuuduse suurenemisega ja tulumaksu alalaekumisega.

TA 01600 - *Omavalitsuste liikmemaks*. Siin all on kajastatud IVOL-ile ja MTÜ-le Kirderanniku Koostöökogu kantav liikmemaks ja ühisürituste summad kokku 6400 eurot. Osatähtsus eelarve põhitegevuse kuludest 0,4%-ti.

3.2. TA 03- Avalik kord

TA 03600 – *Muu avalik kord* alla on planeeritud turvakaamerate paigaldamist valla territooriumile.

3.3. TA 04 Majandus

Majanduse eelarve moodustab valla 2016. aasta kulude eelarvest 1,9%-ti ehk 28000 eurot. Eelarve jaguneb (*TA- tegevusala*):

<i>Majanduse valdkonna kulude jaotus TA 04</i>	<i>2015 täitmine</i>	<i>2015 eelarve</i>	<i>2016 eelarve</i>	<i>2015/2016 muutus</i>	<i>%</i>
Valla teed ja tänavad TA 04510	24004	28400	28000	-400	-1,4
Turism TA 04730	7841	7841	0	-7841	100,0
Üldmajanduslikud arendusprojektid TA 04740	8475	9473	0	-9473	100,0
Kokku:	40321	45714	28000	-17714	-38,7

Võrreldes eelneva aastaga on majanduse kogueelarve vähenenud -38,7%-ti ehk 17,7 tuh eurot, mis tuleneb eelarve ridade muudatusest arendusprojektide osas ja muuseumi projekti kuludega eelneval perioodil.

TA 04510 - *Valla teed ja tänavad*. Siin all kajastatakse Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumilt saadud vahendeid valla teede korrashoiu ja hoolduse kulude katteks. 2016. aastaks planeeritakse tegevuskuludeks vahendeid 28000 eurot. Osatähtsus eelarvest moodustab 1,9%-ti.

TA 04740 - *Üldmajanduslikud arendusprojektid*. Eelarve rida on viidud investeerimistegevuse alla.

3.4. TA 05 Keskkonnakaitse sh heakord

Keskkonnakaitse eelarve moodustab valla 2016. aasta põhitegevuse kulude eelarvest 2,8% ehk 43026 eurot. Keskkonnakaitse eelarve jaguneb (*TA – tegevusala*):

<i>Keskkonnakaitse valdkonna kulud TA 05</i>	<i>2015 täitmine</i>	<i>2015 eelarve</i>	<i>2016 eelarve</i>	<i>2015/2016 muutus</i>	<i>%</i>
Jäätmekäitlus (prügivedu) TA 05100	4016	4000	6000	2000	50,0
Bioloogiline mitmekesisus (heakord) TA 05400	33324	35652	37026	1374	5,9
Kokku:	37340	39652	43026	3374	8,5

Keskkonnakaitse eelarve on suurenenud võrreldes eelneva aasta eelarvega 3,4 tuh eurot ehk 8,5%-ti.

TA 05100- *Jäätmekäitlus* alla on planeeritud vahendid suurte prügikonteinerite tellimiseks kevadel seoses koristustöödega ja korrashoiuteenuseid summas 6000 eurot. Osatähtsus

põhitegevuse kogueelarvest moodustab 0,4%-ti. Eelarve suureneb võrreldes eelneva aastaga 2000 eurot ehk 50%.

TA 05400 - *Bioloogiline mitmekesisus (heakord)* eelarvesse on planeeritud vahendeid 37,0 tuh eurot. Personalikulude alla on planeeritud 2,5 heakorratöölise ja 0,5 koristaja aastane personalikulu koos maksudega ja reserv 3%.

<i>Bioloogiline mitmekesisus (heakord) TA 05400</i>	<i>2015 täitmine</i>	<i>2015 eelarve</i>	<i>2016 eelarve</i>	<i>2015/2016 muutus</i>	<i>%</i>
Personalikulud art 50	22835	23102	24476	1374	5,9
Majandamiskulud art 55	10489	12550	12550	0	0
Kokku e/a	33324	35652	37026	1374	3,9

Majanduskulude alla on planeeritud vahendid masinate ja seadmete ning inventari hooldamiseks ja korrashoiuks, samuti kütuse soetamise kulud traktoritele ja inventarile. Osatähtsus eelarvest moodustab 2,5%-ti. Võrreldes eelneva aasta täitmisega suureneb heakorra eelarve 1,4 tuh eurot ehk 3,9%.

3.5. TA 06 Elamu- ja kommunaalmajandus

Elamu- ja kommunaalmajanduse eelarve moodustab valla 2016. aasta eelarve kuludest 1,7%-ti ehk 25600 eurot, mis omakorda jaguneb (*TA- tegevusala*):

<i>Elamu- ja kommunaalmajanduse valdkonna kulude jaotus TA 06</i>	<i>2015 täitmine</i>	<i>2015 eelarve</i>	<i>2016 eelarve</i>	<i>2015/2016 muutus</i>	<i>%</i>
Veevarustus TA 06300	134	2000	2000	0	0
Tänavavalgustus TA 06400	14457	16000	17000	1000	6,3
Elamu ja kommunaalmajanduse tegevus TA 06605	5698	6800	6600	-200	-2,9
Kokku:	20289	24800	25600	800	3,2

Võrreldes eelneva aastaga on elamu- ja kommunaalmajanduse eelarve suurenenud 3,2%-ti ehk 800 eurot.

TA 06300 - *Veevarustusele* on suunatud jooksvateks kuludeks vahendeid 2,0 tuh eurot. Vahendeid on suunatud ka investeerimistegevuse eelarvesse.

TA 06400 – *Tänavavalgustuse jooksvateks kuludeks* on suunatud vahendeid 1,1%-ti põhitegevuse kulude eelarvest ehk 17,0 tuh eurot sh jooksvateks tänavavalgustuse kuludeks 13000 eurot, muudeks kuludeks (tõstuki rent, lambipirnid, remonttööd) 4000 eurot. Võrreldes eelneva aastaga on jooksvate kulude eelarve suurenenud 1000 eurot ehk 6,3%-ti. Vahendeid on suunatud ka investeerimistegevuse eelarvesse.

TA 06605- *Elamu- ja kommunaalmajanduse tegevuse* kulud sisaldavad endas kulusid valla omandis olevatele korteritele (remont, küte, elekter, üür, korterite müügiga seotud kulud nt notari tasud jne) ja hulkuvate loomadega seotud tegevustele. Osatähtsus eelarvest on 0,4%-ti ehk 6600 eurot. Hulkuvate loomadega seotud teenust osutab MTÜ Loomade Varjupaik Grey Dogs, kellega on sõlmitud töövõtuleping.

3.6. TA 08 Vaba aeg, kultuur, sport

Vaba aja, kultuuri ja spordikulude maht 2016. aasta eelarve põhitegevuse kuludest moodustab 8,3%-ti ehk 125352 eurot, mis omakorda jaguneb (TA- tegevusala):

Vaba aja ja kultuuri valdkonna kulude jaotus	2015 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	2015/2016 muutus	%
Sporditegevus TA 08102	4053	6200	6200	0	0
Laste muusika - kunstikoolid TA 08105	7856	8908	11200	2292	25,7
Laste huvialamajad ja keskused TA 08106	4549	5590	5500	-90	-1,6
Noortekeskus TA 08107	12617	12790	13845	1055	8,2
Vaba aja üritused TA 08109	0	150	150	0	0
Raamatukogu TA 08201	5908	6227	9617	3390	54,4
Rahvamaja TA 08202	50369	55440	72640	17200	31,0
Kaevanduspark-muuseum TA 08203	10000	10000	0	0	-
Kultuuriüritustega seonduvad kulud TA 08208	4973	5300	1500	-3800	-71,7
Seltsitegevus TA 08209	160	200	700	500	250,0
Muud kultuuri ja vaba ajaga seotud kulud TA 08600	5090	7290	4000	-3290	-45,1
Kokku:	105576	118095	125352	7257	6,1

Võrreldes eelneva aasta eelarvega on kulude maht suurenenud 6,1%-ti ehk 7257 eurot.

TA 08102 - Sporditegevuse all kajastatakse toetuseid spordiklubidele (sh võistluste osavõtumaksed), transpordikulused, spordiüritustega seotud kulused. Samuti on jooksva aasta eelarvesse planeeritud vahendid suusaradade korrashoiuks ja valgustuseks ning projektide OF spordirajatiste korrashoiuks/remondiks. Osatähtsus eelarves 0,4%-ti ehk 6200 eurot.

TA 08105- Laste muusika ja kunstikoolid all on kajastatud kohamaksumused valla laste eest, kes õpivad teise omavalitsuse muusika- või kunstikoolis. Detsembri seisuga õppis teise omavalitsuse huvikoolis 6 last. 2016. aastaks on planeeritud kulused 11200 eurot, mis on 25,7%-ti ehk 2,3 tuhat eurot suurem kui 2015. aastal. Osatähtsus valla koondelarvest moodustab 0,7%-ti.

TA 08106 - Laste huvialamajad ja -keskused all on kajastatud kohamaksumused valla laste eest, kes käivad teise omavalitsuse huvialamajades või -keskustes. Detsembri seisuga käis teise omavalitsuse huviringis 2 last (K-Järve Loomemaja). Jooksvaks aastaks planeeritud summa 2700 eurot. Kohtla-Nõmme Koolis tegutseb Esteetika- ja Tantsukool, milleks on 2016. aasta eelarves ette nähtud 2800 eurot, laste arv ringis 7. Koondelarvest moodustab eelarve rida 0,4%-ti ehk 5500 eurot.

TA 08107- Noorsootöö ja noortekeskused all kajastatakse noortekeskuse tegevuskulused summas 13845 eurot, mis jaguneb alljärgnevalt:

Noortekeskus TA 08107	2015	2015	2016	2015/2016	%
------------------------------	-------------	-------------	-------------	------------------	----------

	<i>täitmine</i>	<i>eelarve</i>	<i>eelarve</i>	<i>muutus</i>	
Personalikulud art 50	10901	10990	11530	540	4,9
Majandamiskulud art 55	1566	1650	2165	515	31,2
Sihtotstarbelised eraldised (liikmemaks ANK) art 452	150	150	150	0	0
Kokku e/a	12670	12790	13845	1055	8,2

Võrreldes eelmise aasta eelarvega on kulude maht suurenenud 8,2%-ti ehk 1055 eurot. Eelarvesse on planeeritud täiskohaga noorsootöötaja palgavahendid. Osatähtsus valla põhitegevuse eelarvest 0,9%-ti.

TA 08109- *Vaba aja üritused* alla on planeeritud vahendid majandamiskuludeks seoses vaba aja ürituste korraldamisega summas 150 eurot.

TA 08201- *Rahvaraamatukogu* eelarvesse on planeeritud vahendeid summas 9617 eurot. Osatähtsus valla põhitegevuse eelarvest 0,6%-ti.

	<i>2015 täitmine</i>	<i>2015 eelarve</i>	<i>2016 eelarve</i>	<i>2015/2016 muutus</i>	<i>%</i>
Rahvaraamatukogu TA 08201					
Personalikulud art 50	4923	4939	7107	2168	43,9
Majandamiskulud art 55	985	1288	2510	1222	94,9
Kokku e/a	5908	6227	9617	3390	54,4

Raamatufond kajastatakse eelarves investeerimistegevuse all.

TA 08202 –*Rahvamaja* eelarve moodustab valla kogueelarvest 4,8%-ti ehk 72640 eurot. Alates 01.01.2015.a haldab rahvamaja Kohtla-Nõmme Vallavalitsus. Personalikuludesse on arvestatud 2,0 administraator-koristaja ja 1,0 kultuuritöötaja 12 kuu palgavahendid, reserv 3% ning töövõtulepingute tasud.

	<i>2015 täitmine</i>	<i>2015 eelarve</i>	<i>2016 eelarve</i>	<i>2015/2016 muutus</i>	<i>%</i>
Rahvamaja TA 08202					
Personalikulud art 50	20635	25020	33570	8550	34,2
Majandamiskulud art 55	29734	30420	39070	8650	28,4
Kokku e/a	50369	55440	72640	17200	31,0

TA 08203- *Kaevanduspark-muuseum*. SA-le Kohtla Kaevanduspark-muuseum jooksva aasta eelarves vahendeid planeeritud pole, kuna vald katab muuseumi projektidega seotud laenukohustused koos intressidega.

	<i>2015 täitmine</i>	<i>2015 eelarve</i>	<i>2016 eelarve</i>	<i>2015/2016 muutus</i>	<i>%</i>
Muuseum TA 08203					
Toetused art 45	10000	10000	0	-10000	-
Kokku e/a	10000	10000	0	-10000	-

TA 08208 - *Kultuuriüritustele* on suunatud 1500 eurot. Osatähtsus eelarvest moodustab 0,1%-ti. Ürituste eelarve on üle viidud rahvamaja alla.

TA 08209 - *Seltsitegevuse* toetamiseks on planeeritud vahendeid 700 eurot.

TA 08600 - *Muud kultuuri ja vaba ajaga seotud kulud* eelarvesse on planeeritud vahendeid 4000 eurot (transporditeenused, üritused, väikeprojektide OF jne). Osatähtsus eelarvest moodustab 0,3%-ti. Eelmisel aastal soetati ürituste läbiviimiseks peotelgid.

3.7. TA 09 Hariduskulud (va investeeringud)

Osatähtsus eelarve põhitegevuse tuludest moodustab 40,9%-ti ehk 618344 eurot.

Hariduse valdkonna kulud jagunevad tegevusalade lõikes alljärgnevalt:

<i>Hariduse valdkonna kulude jaotus TA-09</i>	<i>2015 täitmine</i>	<i>2015 eelarve</i>	<i>2016 eelarve</i>	<i>2015/2016 muutus</i>	<i>%</i>
Lasteaiateenused (ülekanded KOV-le) TA 09210	15037	16100	16500	400	2,5
Kohtla-Nõmme Kool TA 09 (sh lasteaed)	489461	513877	547544	33667	6,6
Põhikoolid ja gümnaasiumid (ülekanded KOV-le) TA 09220	39245	53245	45000	-8245	-15,5
Täiskasvanute gümnaasiumid TA 09221	269	400	1700	1300	325,0
Koolitransport TA 09600	6646	7500	7500	0	0
Muud hariduse abiteenused 09609	0	100	100	0	0
Kokku:	550848	591222	618344	27122	4,6

Hariduskulude eelarve maht on suurenenud võrreldes eelneva aastaga 4,6%-ti ehk 27122 eurot. 2016. aasta eelarves on hariduskuludeks eraldatav toetusfond 241,1 tuh eurot.

TA 09210 - *Lasteaiateenused (ülekanded KOV-le)* on planeeritud kulused summas 16500 eurot. Detsember 2015 seisuga käib teise omavalitsuse lasteaias 5 valla last, eelneva perioodi lõpu seisuga 4 last. Keskmiseks kohamaksumuseks lapse kohta teiste KOV-de lasteaedades oli 261 eurot.

Lasteaiateenused teistele KOV-dele moodustavad 1,1%-ti valla 2016. aasta koondeelarve põhitegevuse kuludest.

TA 09 - *Kohtla-Nõmme Kool (sh lasteaed)* eelarve kulud moodustavad 547,5 tuh eurot ehk 36,3%-ti valla 2016. aasta koondeelarve põhitegevuse tuludest. Võrreldes eelneva aastaga on kooli tegevuskulude eelarve maht suurenenud 6,6%-ti ehk 33,7 tuh eurot. Kooli tegevuskulude eelarvest moodustavad toetusfondi vahendid 44,0%-ti.

<i>Kohtla-Nõmme Kool TA 09</i>	<i>2015 täitmine</i>	<i>2015 eelarve</i>	<i>2016 eelarve</i>	<i>2015/2016 muutus</i>	<i>%</i>
Personalikulud art 50	375010	380589	416866	36277	9,5
Majandamiskulud art 55	114451	133288	130678	-2610	-2,0
Kokku e/a	489461	513877	547544	33667	6,6

Detsembri lõpu seisuga oli lasteaia nimekirjas 40 last, kellest 13 on teiste omavalitsuste lapsed.

Kohtla-Nõmme Koolis õpib novembri seisuga 84 õpilast, kellest 35 on teiste omavalitsuste lapsed. Omatulusid on kooli eelarvesse planeeritud kokku 14300 eurot ja see jaguneb alljärgnevalt:

- Osalustasu (lasteaia lapsevanemad) 5700 eurot;
- Toiduraha (lasteaia lapsevanemad) 7000 eurot;
- Töötajate toiduraha 1000 eurot;
- Pikapäevarühma toiduraha 600 eurot.

Sõimerühma toidupäeva maksumus on 1,20 eurot, noorema rühma maksumus 1,30 eurot ja vanema rühma toidupäeva maksumus 1,40 eurot. Lasteaia toidupäeva maksumuse kinnitab lasteaia hoolekogu. Kohamaksumuseks lasteaias on 13 eurot kuus, mis sisaldab ka õppevahendite tasu.

Pikapäevarühma töös osalevad 1.-4. klassi õpilased.

Õpetajate ja juhtide palkadeks, koolituskuludeks, õpikuteks ja töövihikuteks on suunatud tasandusfondi vahendeid 241,1 tuh eurot, sh koolilõuna kuludeks 11466 eurot.

TA 09220 - Põhikoolide ja gümnaasiumide eest teistele KOV-le on planeeritud kulused summas 45000 eurot. Eelneval perioodil 53245 eurot. Eelarvet on vähendatud -8,2 tuh eurot ehk -15,5%-ti, mis on seotud õpilaste õppima asumisega riigigümnaasiumi, mille eest KOV õppekoha tegevuskulu ei maksa. Osatähtsus eelarve põhitegevuse tuludest 3,0%-ti.

Detsembri lõpu seisuga õpib teise omavalitsuse põhikooli osas 36 valla last, eelneval perioodil 33 last. Gümnaasiumi osas õpib mujal omavalitsuses 14 valla last, eelneval perioodil oli arvuks 17. Õpilaskoha arvlemise piirmääraks on kinnitatud vabariigi valitsuse määruse kohaselt 2016. aastal 87 eurot, eelneval perioodil 91 eurot.

TA 09221 - Täiskasvanute gümnaasiumid alla on planeeritud kulused summas 1700 eurot.

TA 09600 - Koolitransport all kajastatakse õpilaste sõidudotatsiooni summas 7500 eurot. Osatähtsus eelarvest 0,5%-ti.

TA 09609 - Muud hariduse abiteenused all kajastatakse õpilaste sõidutõendeid ja muid haridusega seotud kuluseid.

3.8. TA 10 Sotsiaalse kaitse kulud

Sotsiaalse kaitse kulud moodustavad põhitegevuse koondeelarvest 29,5%-ti ehk 445,2 tuh eurot. Võrreldes eelneva aastaga on sotsiaalse kaitse kulude eelarve suurenenud 0,4%-ti ehk 1756 eurot, mis tuleneb riigi rahastatava asenduskoduteenuse hinna tõusust lapse kohta. Sotsiaalse kaitse kulud tegevusalade järgi jagunevad:

Sotsiaalse kaitse valdkonna kulude jaotus	2015 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	2015/2016 muutus	%
Puuetega inimeste sotsiaalne kaitse TA 10121	8263	23102	15872	-7230	-31,3
Eakate sotsiaalhoolekande asutused TA 10200	3436	4000	5500	1500	37,5

Muu eakate sotsiaalne kaitse TA 10201	5092	6500	6700	200	3,1
Laste ja noorte sotsiaalhoolekandeasutused (<i>Lastekodu</i>) TA 10400	381971	389800	394590	4790	1,2
Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse TA 10402	8443	9593	8386	-1207	-12,6
Riiklik toimetulekutoetus TA 10701	9453	10445	14148	3703	35,5
Kokku :	416657	443440	445196	1756	0,4

TA 10121 - *Puuetega inimeste sotsiaalne kaitse* all kajastatakse hooldajatoetusi täiskasvanute ja laste hooldamise eest, puuetega laste toetusi ja teenuseid, transpordikuludid ja hooldusõde töötasu koos maksudega. Eelarvesse on planeeritud 15872 eurot. Kasutama jääk (sihtotstarbelised vahendid) seisuga 31.12.2015 on 7839 eurot.

Eelarve jaguneb alljärgnevalt:

<i>Puuetega inimeste sotsiaalne kaitse TA 10121</i>	<i>2015 täitmine</i>	<i>2015 eelarve</i>	<i>2016 eelarve</i>	<i>2015/2016 muutus</i>	<i>%</i>
Personalikulud art 50	3141	3377	4046	669	19,8
Majandamiskulud art 55	15	80	100	20	25,0
Toetused art 413	5107	19645	11726	-7919	-40,3
Kokku e/a	8263	23102	15872	-7230	-31,3

18. aastaste ja vanemate hooldatavate arv 2015. aasta lõpu seisuga oli 10 inimest, kellest valla hooldusõde hooldada oli 4 inimest. Hooldaja määratakse raske puudega isikule, kes elab üksi ja kellel pole seadusjärgseid hooldajaid ning liikumine on piiratud, toetuse suurus 16 eurot kuus. Sügava puudega isiku hooldajatoetuse määr 2016. aastal 26 eurot kuus.

3-18. aastaste puudega laste vanematele makstakse hooldajatoetust KOV eelarvest juhul, kui vanem ei saa töötada lapse puude tõttu. Toetust makstakse raske ja sügava puudega lapse vanemale. Riigi rahastatav lapsehoiuteenus võimaldab ja toetab puudega lapse vanemal töötada või parandada pere toimetulekut. Puuetega inimeste sotsiaalse kaitse kulud moodustavad valla põhitegevuse kogueelarvest 1,1%-ti. Detsembris paigaldati kaldtee perearstikeskuse sissepääsule.

TA 10200 - *Eakate sotsiaalhoolekande asutused* all kajastatakse hooldekodudelt ostetud teenuseid. Detsembri seisuga ostab vallavalitsus teenust kahele eakale. Eelarvesse on planeeritud hoolekande teenuse kulud summas 5500 eurot so 0,4%-ti valla põhitegevuse kulude eelarvest. Kulude maht on suurenenud 37,5%-ti ehk 1500 eurot.

TA 10201 - *Muu eakate sotsiaalse kaitse* all on kavandatud 5600 eurot ühekordsete toetuste maksmiseks. Toetusi makstakse vastavalt volikogu poolt kinnitatud korrale. Samuti on planeeritud majandamiskuludesse 1100 eurot (eakate sünnipäevad jm kulud). Kulude maht on 0,4%-ti ehk 6700 eurot põhitegevuse kuludest.

TA 10400 – *Laste ja noorte sotsiaalhoolekandeesutused (Lastekodu)*. Lastekodu kuludeks on planeeritud 2016. aastal 394590 eurot, mis moodustab valla 2016. aasta eelarve põhitegevuse kuludest 26,1%-ti.

Vabariigi Valitsuse määrusega on asenduskoduteenuse määraks kinnitatud 829 eurot lapse eest, puudega lapse eest 1283 eurot ühes kalendrikuus. Lastekodu eelarve koostamisel on võetud aluseks, et lastekodus elab 31 last.

Võrreldes eelneva aastaga suureneb lastekodu eelarve 1,2%-ti ehk 4790 eurot.

<i>Kohtla-Nõmme Lastekodu TA 10400</i>	<i>2015 täitmine</i>	<i>2015 eelarve</i>	<i>2016 eelarve</i>	<i>2015/2016 muutus</i>	<i>%</i>
Taskuraha kasvandikele art 413	1448	1500	1500	0	0
Personalikulud art 50	289586	290770	298308	7538	2,6
Majandamiskulud art 55	90937	97530	94782	-2748	-2,8
Kokku e/a	381971	389800	394590	4790	1,2

TA 10402- *Muu perekondade ja laste sotsiaalse kaitse* all on kavandatud summad toidutoetuse (sh koduste laste kommipakid), sünnitoetuse, hoidjatoetuse, ranitsatoetuse, põhikooli ja gümnaasiumi lõputoetuse, vajaduspõhise peretoetuse ja muude ühekordsete toetuste maksmiseks. Toetusi makstakse vastavalt volikogu poolt kinnitatud korrale. Eelarve kuludeks on planeeritud 8386 eurot, mille osatähtsus valla eelarve põhitegevuse kuludest moodustab 0,6%-ti. Toetusfondist eraldatakse vajaduspõhise peretoetuse maksmiseks 1318 eurot ja korraldamiseks 44 eurot. 2015. aasta kasutamata sihtotstarbelised vahendid 1068 eurot.

<i>Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse TA 10402</i>	<i>2015 täitmine</i>	<i>2015 eelarve</i>	<i>2016 eelarve</i>	<i>2015/2016 muutus</i>	<i>%</i>
Majandamiskulud art 55	167	170	250	80	47,1
Toetused art 413	8277	9423	8136	-1287	-13,7
Kokku e/a	8444	9593	8386	-1207	-12,6

TA 10701- *Riiklik toimetulekutoetus*. Eelarve kulud 14148 eurot, mis moodustavad 0,9%-ti põhitegevuse kuludest. 2016. aastal eraldatakse toetusfondist toimetulekutoetuse maksmiseks vahendeid 12426 eurot, millest 192 eurot kuulub 2015. aastal enammakstud toimetulekutoetuse vahendite taastamiseks. Toimetulekupiiriks 2016. aastal on 130 eurot ning teisele ja igale järgnevale pereliikmele kehtestatud koefitsient on 0,8. Aasta lõpu seisuga taotles toimetuleku toetust 7 peret.

Üksikvanemaga perel on õigus saada koos toimetulekutoetusega täiendavat sotsiaaltoetust. Sotsiaalhoolekande seadus sätestab, et toimetulekutoetuse maksmiseks eraldatud vahendite ülejäägi korral võib valla- või linnavalitsus maksta abivajavatele isikutele toimetuleku soodustamiseks sotsiaaltoetusi või osutada sotsiaalteenuseid kohaliku omavalitsuse kehtestatud tingimustel ja korras.

<i>Toimetulekutoetus TA 10701</i>	<i>2015 täitmine</i>	<i>2015 eelarve</i>	<i>2016 eelarve</i>	<i>2015/2016 muutus</i>	<i>%</i>
Toetused art 413	8490	7879	12234	4355	55,3

Majandamiskulud <i>art 55</i>	963	2566	1914	-652	-25,4
KOKKU	9453	10445	14148	3703	35,5

Sotsiaalteenuste ning –toetuse korraldamise kuludeks (haldamine ja arendamine) eraldatakse 2016. aastal 885 eurot. 2015. aasta kasutamata jääk on 1029 eurot.

4. INVESTEERIMISTEGEVUSE EELARVEOSA

KOFS uue jaotuse järgi koostatakse eelarves eraldi eelarveosa investeringute kohta. Selles eelarveosas on toodud nii tulud kui ka kulud. Tulude ja kulude eraldamiseks kasutatakse märke – sissetulekud plussmärgiga ja väljaminekud miinusmärgiga. Investeeringustegevuse eelarve saldo jooksva aasta eelarves on **15076** eurot.

4.1. Investeeringustegevuse tulude osa

Tuludena – sissetulekutena on selles eelarveosas kajastatud järgmised kanded:

<i>Tulud 2016 e/a</i>	<i>summa</i>	<i>märkus</i>
Art 3502 PV soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	1760	raamatufond/kultuuriministeerium
Art 3502 toetused valitsussektorisse kuulvatelt SA-lt	318017	EAS toetus muuseumi projektile 152527 eurot; KIK veeprojekt 133490 eurot; EAS lastepargi mänguväljaku projekt 32000 eurot.
Art. 3502 toetus muudelt residentidelt	5000	Toetus mänguväljakule OF (VKG)
Art 655 finantstulud (+)	30	intressid raha jäägilt
Art.1532 tagasilaekuvad laenud (+)	30000	SA-lt Kohta-kaevandusparkmuuseum
KOKKU INVESTEERIMISTEGEVUSE TULUDE POOL (+)	354807	

Vastavalt KOFS § 37 lõikele 2¹ võib kohaliku omavalitsuse üksus anda temast sõltuvale üksusele rahavoogude juhtimise eesmärgil laenu tingimusel, et laen makstakse eelarveaasta lõpuks tagasi. Volikogu võib otsustada laenu andmise iga üksikjuhtumi puhul eraldi või kehtestada valla- või linnavalitsusele eelarveaastaks piirmäära, milleni võib antavate laenude kogusumma ulatuda.

4.2. Investeeringustegevuse kulude osa

Kuludena – väljaminekutena on selles eelarveosas kajastatud järgmised kanded:

<i>Kulud 2015 e/a</i>	<i>summa</i>	<i>märkus</i>
Art.1531 Antavad laenud	30000	SA-le Kohtla Kaevandusparkmuuseum antav laenu rahavoogude juhtimise eesmärgil
TA 01700 art 650 Finantskulud (-)	4185	intressimaksud laenule ja kapitalirendilt

TA 04510 art 15 Maanteetransport (-) valla teed- ja tänavad	42514	Investeeringud valla teedesse
TA 04740 art 15 Üldmajandusliku arendusprojektid (-)	28000	Projektidega seotud tegevused, mis pole konkreetse valdkonna eelarve ridadel kajastatud.
TA 06300 art 15; 4502 Veevarustus	145990	Puurkaevu projekt KIK osa 133,5 tuh eurot; muud invest. 12,5 tuh eurot sh projekteerimiskulud
TA 06400 art 15 Tänavavalgustus (-)	15000	Tänavavalgustuse rajamine
TA 08201 art 15 Raamatukogu (-)	1760	Raamatufond
TA 08202 art 15 Rahvamaja renoveerimine ja inventari soetamine (-)	12600	RM helitehnika soetamine 2600 eurot, hoone/uste renoveerimine OF 10000 eurot
TA 08600 art 15 Muu vaba aeg (-) Mänguväljaku rajamine	43730	Lastepargi mänguväljak 32,0 tuh eurot EAS toetus, 5000 VKG OF, vald 6730 eurot
TA 09212 art 15 Kohtla-Nõmme Kool investeeringud	11903	Aula ja võimla renoveerimine (põrandad), lasteaia kuivatuskapi väljatõmbe torustiku paigaldus, lasteaia turvapiire
TA 10400 art 15 Lastekodu (-)	4049	Siseruumide renoveerimine
KOKKU INVESTEERIMISTEgevuse KULUDE POOL (-)	339731	

5. EELARVE TULEM 2016

Põhitegevuse tulude eelarveosa kogusumma ja põhitegevuse kulude eelarveosa kogusumma vahe, millele liidetakse investeerimistegevuse eelarveosa kogusumma nimetatakse eelarve tulemik. Eelarve tulem peab võrduma likviidsete varade muutuse eelarveosa kogusumma ja finantseerimistegevuse eelarveosa kogusumma vahega.

Eelarve on tasakaalus kui eelarve tulem võrdub nulliga. Eelarve on ülejäägis kui tulem on positiivne ning puudujäägis, kui tulem on negatiivne. Eelarve puudujääk kaetakse likviidsete varade arvelt (perioodi lõpu raha jäägi arvelt).

Kohtla-Nõmme valla 2016. aasta eelarve tulem on ülejäägis:

PÕHITEGEVUSE EELARVE TULEM	163
INVESTEERIMISTEgevuse SALDO	15076
EELARVE TULEM	15239

6. FINANTSEERIMISTEHINGUD

Finantseerimistegevuse eelarveosas on kajastatud võetud laenude põhiosade tagasimaksed.

2016. aasta tagasimakse on lepingute lõikes alljärgnevad:

<i>Laenu- lepingu nr.</i>	<i>Tähtaeg</i>	<i>Intressi määr</i>	<i>2016 põhiosa (€)</i>	<i>2016 intress (€)</i>	<i>Laenu sihtotstarve</i>
KL- 080814KO	12.08.22	1,028	37285	3027	Laenude refinantseerimine: Kanaliseerimisvõrkude laiendamine ja taastamine (05.05.16); Noortekeskuse projekti OF (05.05.16.); Kohtla Põhikooli renoveerimine (28.01.18); Kohtla Kaevanduspark-muuseumi arendamine I ja II etapp (21.08.18, 30.10.22.)
Kapitali- rendileping 340923KN	25.09.19	1,571%	7886	458	Traktor MTZ-952,4 koos lisavarustusega kapitalirent
KOKKU:			45171	3485	

Laenukohustuse sh kapitalirendikohustuse saldo seisuga 31.12.2015 on 278835,93 eurot.

7. LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS

Vastavalt KOFS-le planeeritakse likviidsete varade muutuse eelarveosasse raha ja pangakontode muutused. Likviidsete varade saldo suurenemine ja vähenemine kajastatakse vastavalt kas plussiga või miinusega. Likviidsete varade muutus kajastab raha jäägi ülekandmist järgmise aasta eelarvesse.

Likviidsete varade muutus on toodud alljärgnevas tabelis:

	2015	2016
Raha jäägi muutus	188198	29932